

ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ, ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025-2026

Σύντομη Περιγραφή: Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Έννοια και Ορισμός της Λέξης. Λέξημα. Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Η σημασία της Λέξης. Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων. Λεξιλογική Κατηγοριοποίηση της Ν. Ελληνικής. Ειδικά Λεξιλόγια.

Πρόγραμμα Διδασκαλίας:

Ενότητα	Ημερομηνία	Θέμα
1. Αντικείμενο της Λεξικολογίας	2/10/2025	Η Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Ορισμός της Λεξικολογίας. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Μορφολογία. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Σημασιολογία, τη Φωνητική και Φωνολογία και τη Σύνταξη. Λεξικολογία και Λεξικογραφία. Λεξικολογία και Ετυμολογία.
2. Λέξη Ι	9/10/2025	Έννοια και Ορισμός της Λέξης, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ορθογραφία και Προφορά
3. Λέξη ΙΙ	16/10/2025	Λέξημα, Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Τάξεις λέξεων
4. Λεξικό & Λεξιλόγιο Ι	23/10/2025	Το λεξικό απόθεμα, είδη λεξιλογίων.
5. Λεξικό & Λεξιλόγιο ΙΙ	30/10/2025	Κατηγοριοποίηση του λεξικού αποθέματος της ΝΕ.
6. Λεξική σημασία Ι	6/11/2025	Εννοιακές σχέσεις: Υπωνυμία, μερωνυμία, συνωνυμία
7. Λεξική σημασία ΙΙ	13/11/2025	Εννοιακές σχέσεις: Αντίθεση, πολυσημία, ομωνυμία, παρωνυμία μεταφορά, μετωνυμία, παλαιωνυμία.
8. Μορφή Ι	20/11/2025	Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων: κλίση, παραγωγή, σύνθεση
9. Μορφή ΙΙ	27/11/2025	Άλλοι μηχανισμοί λεξικής παραγωγής.
10. Λεξιλογική ποικιλία Ι	4/12/2025	Περιθωριακά λεξιλόγια
11. Λεξιλογική ποικιλία ΙΙ	11/12/2025	Ειδικά λεξιλόγια
12. Λέξη και σώματα κειμένων	18/12/2025	Γλωσσολογία κειμένων και λεξικολογία
ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ		
13. Επανάληψη	8/1/2026	Επανάληψη, απορίες και προετοιμασία για τις εξετάσεις

Αξιολόγηση:

- Τελική γραπτή εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής διάρκειας έως ενενήντα (90) λεπτών.
- Υποχρεωτική παράδοση φυλλαδίων ασκήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: για να κατοχυρώσετε δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις (Ιανουαρίου/Σεπτεμβρίου) θα πρέπει να έχετε παραδώσει **συμπληρωμένα** και **εμπρόθεσμα** στην πλατφόρμα e-class **ΟΛΑ** τα φυλλάδια ασκήσεων που θα δοθούν στο μάθημα!

Βασικά Συγγράμματα:

- Ξυδόπουλος, Γ. 2008/2023. *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκη. [διανεμόμενο σύγγραμμα μέσω Ευδόξου]
- Φλιάτουρας, Α., & Γαβριλίδου, Ζ. 2022. *Στοιχεία συγχρονικής και διαχρονικής λεξικολογίας και λεξικογραφίας (πανεπιστημιακές σημειώσεις)* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-155> [διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή]

Συμπληρωματική Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση:

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. 1986. *Η νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής).
- Βελούδης, Γ. 2005. *Η σημασία πριν, κατά και μετά τη γλώσσα*. Αθήνα: Κριτική.
- Κρύσταλ, Ντ. 2003 *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής* (Μετ. Γ. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
- Lyons, J. 1995 *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
- Μότσιου, Β. 1994. *Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Μπαμπινιώτης, Γ. 1998 «Λεξικογραφικό Επίμετρο». Στο *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
- Ράλλη, Α. 2005 *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης

Ξενόγλωσση:

- Cruse, A., F. Hundsnurscher, M. Job & P. R. Lutzeier (eds). 2002. *Lexikologie/Lexicology: An international handbook on the nature and structure of words and vocabularies* (Volumes 1 and 2). Berlin: De Gruyter
- Crystal, D. 1997. *The Cambridge Encyclopedia of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. 1997. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Halliday, M.A.K., A. Cermáková, C. Yallop, W. Teubert. 2004. *Lexicology and Corpus Linguistics*. London: Continuum.
- Jackson, H. 1988. *Words and Their Meaning*. London: Longman.
- Jackson, H. & E. Z. Amvela. 2021. *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to English Lexicology* (3rd edition) London: Bloomsbury Academic.
- Lipka, L. 2002. *English lexicology: lexical structure, word semantics & word-formation* (3rd edition). Tübingen: Gunter Narr.
- Singleton, D. 2000. *Language and the Lexicon: An Introduction*. London: Arnold.
- Yule, G. (1985) *The Study of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

Στοιχεία επικοινωνίας με το διδάσκοντα:

e-class link: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1782/>

e-mail: xydo@upatras.gr

τηλέφωνο: 2610-997.801,

ώρες συνεργασίας: Πέμπτη 13.00-14.00 και καθημερινά με ραντεβού (με τηλεδιάσκεψη ή δια ζώσης).

γραφείο: Κτίριο Κ7 (Δυτ. Πτέρυγα), χάρτης: 38.2844710, 21.7841409

ZOOM

